

Mačuha in néna pastorka.

(Prepisal iz zbirke vojaka Fr. Birka Fr. Kramar.)
(Iz Spitaliča.)

Enkrat je bila ena hčer k' je imela eno hudobno mačūho. Tista mačūha je je strašno sovražila. Ko je enkrat šla z očetom v gozd, se je pa tam s'rota izgubila, in ni mogla priti' domov. Zdež gre delec' po gozd' naprej, in zamerkā tam eno lepo hišo in gre not', in not' so bili pa sam' ravbarji. Ta se jih je vstrašila, in k' jo takelk' zagleda (ravbar hautman) jo prime in jim pravi: „Nisem še videla takó lepiga dekleta kakor je ta; sej je tak' lepa kēt angelček, in ta more pri nas ostati in noben ji ne sme nič hud'ga prizadet!“ Potlej je ta dekle ostala pri teh ravbarjih in ji je prav dobro bilo. Zdež je pa to zvedla tista néna hudobna mačūha, in jē je bila takó sovšliva k' se jē je tak' dobro godil' kar se je dala. V tist' vas' je bila pa ena stara koperinca, in ta koperinca gre ta hudobna mačūha vprašat če se je res tak' dobro godi? Ta pravi: „Res se ji pri ravbarjih dobro godi, res!“ Mačūha pa zdež te koperince pros' da nēj zdež tist' deklet' takó narādi da ji ne bo več dobro. „Ja, bom,“ je rekla koperinca in gre pres' drug' dan k' je h ravbarjem. Ko so šli⁺ ravbarji z doma, je pa ta tist' deklici pokazala prav ene lepe zlate čevle in jē je dajala: „Nā, te⁺ čevlece⁺ boš bel fest!“ Ko so^{zlate} obuj,

bli tist' čevcl' res prav lepi, jih dekle uzame
in se jih obuje. ^{ko} se jih je obula je bila pa
prec' mrtva. Copernca je odšla, in k' so ravbarji
prošli domov pa niso nikér vidli te lepe deklce, ~~in~~ so
jo ^{pa} začel' klicat'. ^{ko} je pa niso mogli priklicat je
pa djav hautman ravbar: „Kam je nek' šla, de jo
ni nikér? Zdej jo gre iskat okol' hiše, kér je imela
tud' navada hoditi, in jo kliče po imen', kér je mislu
de je zaspala. Kar jo zagleda v tistih + čevcl'kih
na tleh ležat', in jo vzdigne — pa je bila ^{zlatih} mrtva!
Ta se je hudo ustrašil, in je začel jokati tak' mu
je bilo hudo za no. Potlej so rekli ravbarji: „To
pa ne bomo pokopal' u zemlo, je je škoda, k' je
tak' lepa!“ Puol so ji pa naredli čist' zlata truga
in so jo djal' nat'. Puol so jo pa nesli gor' na
en velik hrib prav na eno veliko skalo, in so
jo tak' pritrtil' de ni dol' padla. Zdej so se encajt
žaloval', puol so pa šli prot' dom'. — Potlej enkrat
je bil pa cesarsk' vin na jag', je pa jimev pri
seb' en respetlin, je pa ^{pa} vidu tam na tistem gred',
(k' se je tak' svetil.) Ta gleda, gleda tolk' rajta,
de je spoznov' de je tam ena mrtvaška truga.
Zdej gre pa kjè na tist' hrib, in zamerka tisto
trugo gor' na tist' skal'. Zdej jo odterga prec',
in jo nese domov v svoj cimer kér je on ležal —
in ~~tam~~ jo je pa ofnov. ^{ko} je ^{je} ofnov, pa zagleda
nat' tisto lepo dekle — k' je bila se gluh taka
ko b' bila živa — in je bil strašno vesel.

Potlej je pa kader je ven šor vselej za sabo
zakleno. Cesarji in cesarici se je pa to čudno
zdel' kaj se 'ma not', in sta gledala čez lukno
pri ključavnici not' v cimer, in sta videla mal'
tisto zlata truga. Tuol sta šla stran, in kader
je sin nazaj priu, je⁺ vselej zakleno za saboj.
Enkrat je pa ven šor, pa je pozabu zaklent,
in cesarica je pa tist' zamerkala, in je šla
brš cesarja klicat pa sta šla not' v cimer.
Zdej pa odkrijeta tisto trugo in zamerkata
tisto dekle, sta se pa vstrašla kej' je je
dobiv! Cesarica je tud' zamerkala nene lepe
zlate čevlce, in so ji bli' takó všeč, de je zdej
eniga sexu je. Zdej je pa ta dekle⁺ pogledala,
in v tistim pa glih sin pride domú in
zamerka te dva not' in se vstraš'. Zdej je
biv pa hud na cesarico. Cesarica pa prav':
"Poglej, sej je živa; jest sem jo en čevlec
sexula, je pa kar pogledala!" Zdej je pa
še ta drugga jej sexula, je pa kar ustala-
živa in zdrava. Unim se je čudno zdel' k' je
oživela, in potlej jo je prāval kako de je
umerla, de so jo not' v trugo zabil' in gor'
na tisti hrib na tisto skalo nesli? On jo še
vpraša ke je bila, de so jo tak' rad' imel'?
Dekle pa odgovori: "Bila sem tam pri enih rav-
barjih, in je prišla kjè ena stara baba co-
petinca in mi je rekla: Dekle, pejd' sem," - in

sem šla, in puol m' je dala pa ~~te~~ lepe⁺ čevl⁺ake,
in m' je djala de se jih n⁺ej obuzem de bom bel^{st⁺ate}
fest. Puol sem se jih pa obula, sem pa kar
dol' padla in sem b⁺la prec' m⁺ertra. Puol so
me pa ravbarji v to slato trugo d⁺el', pa na
tist' hrib na tisto skalo nesli!" Puol je pa še
ta vpraša k⁺e je doma? in ta mu pove, in puol
sta šla pa na ^{na} njen dom. K' sta prišla kj⁺e, je
pa cesarjev sin prec' tisto hudobno ma⁺kuho
ub⁺or, in puol je šor pa še tisto staro cop⁺iceo.
Puol⁺ej sta šla pa še kj⁺e k' so bli tist' ravbarji,
in k' sta kj⁺e prišla so bli pa g⁺lih vsi doma.
Puol je pa cesarjev sin prašor ravber-hautmana:
"Al' k⁺ej poznate to dekl⁺ico?" Ta prav': "Seveda
je poznana, s⁺ej je b⁺la pri nas, in smo jo imel⁺
vsi rad', de se robene ne t⁺ak'; in to se mi zdej
strašno dobro xdi, de jo spet živo vidim!" Cesarjev
sin pa xdej prav': "Zdej bom vas prigmah pustu,
xato k' ste to dekle na tist' v⁺elk' hrib nesli de
jo niste kar pokop⁺al!" Hautman-ravbar mu odgovor':
"Jest xdej pa na bom več ravbor, pa še vi net⁺rehte
tovariši, bom šor rajš' na Dunej' in bom tam pametno do
smert' živ!" Cesarski sin je pa odšor x tistim
lepim dekle⁺tom, in puol jo je v⁺er⁺ za ženo;
in k' so ^{pa} negor' starš' pomerli je pa on nastopu
za cesarja ona pa za cesarico; in puol sta
pa prv⁺o večno vladala do pozne sm⁺rti, in
njun' otroc' so bli tud' cesarji in cesarice.

(Prepisano 6. avgusta 1970.)